

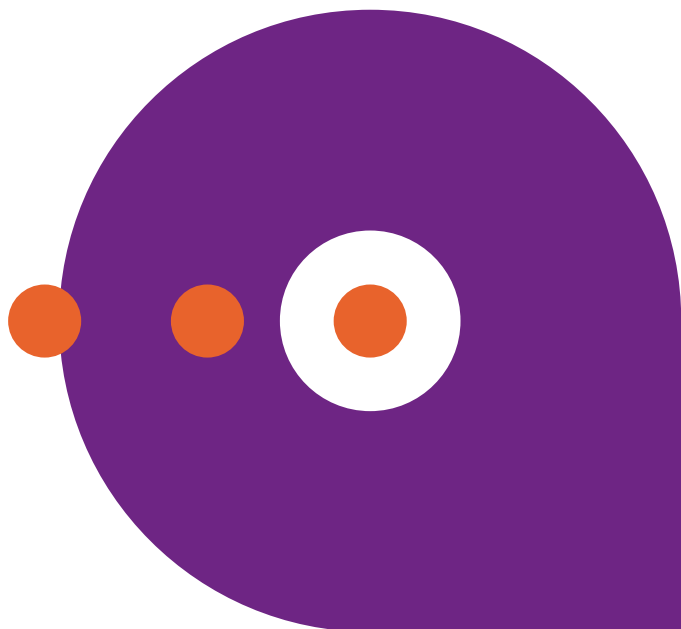
ΟΜΑΔΑ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΓΕΝΕΑΚΗ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Ενημερωτικό υλικό

Περιεχόμενα

1. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	
Τι είναι οι ομάδες Ευρωπαίων πολιτών	4
Πώς θα λειτουργήσει αυτή η ομάδα Ευρωπαίων πολιτών για τη διαγενεακή δικαιοσύνη;	4
2. Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ	
Με τι θα ασχοληθώ;	6
Ο ρόλος σας	6
3. ΤΟ ΘΕΜΑ	
Τι πρέπει να γνωρίζω σχετικά με τη διαγενεακή δικαιοσύνη;	8
Ποιες πτυχές καλύπτει;	8
Τι θα μπορούσε να περιλαμβάνει η στρατηγική για τη διαγενεακή δικαιοσύνη;	9
<i>Καλύτερη διακυβέρνηση και δημοκρατική συμμετοχή</i>	9
<i>Από κοινού αντιμετώπιση των μακροπρόθεσμων προκλήσεων</i>	10
<i>Προστασία των ανθρώπων και οικοδόμηση ισχυρότερων κοινοτήτων</i>	10
Παραδείγματα διαγενεακής δικαιοσύνης στην ΕΕ	11
Τι θα γινόταν εάν... μπορούσατε να φανταστείτε πώς θα ήταν ένα δίκαιο μέλλον για όλες τις γενιές;	13
4. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ Πηγές	14

Εισαγωγή

Σας καλωσορίζουμε στην ομάδα Ευρωπαίων πολιτών για τη διαγενεακή δικαιοσύνη. Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας. Ελπίζουμε ότι αυτή η εμπειρία θα είναι ευχάριστη, συναρπαστική και ουσιαστική για εσάς! Αποδεχόμενοι την πρόσκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, συμμετέχετε σε ένα ξεχωριστό ταξίδι. Από το 2021 έχουν ενταχθεί σε παρόμοιες ομάδες Ευρωπαίων πολιτών 1 800 άτομα από ολόκληρη την Ευρώπη. Έχουν μοιραστεί τις απόψεις τους και έχουν συμβάλει στη διαμόρφωση των πολιτικών της ΕΕ. Τώρα είναι η σειρά σας!

Είστε ένα από τα 150 άτομα που επιλέχθηκαν τυχαία και από τα 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Όλοι μαζί αντικατοπτρίζετε την πολυμορφία της ΕΕ. Κατά τους επόμενους μήνες θα εργαστείτε για να διατυπώσετε συστάσεις σχετικά με βασικές πτυχές της **στρατηγικής για τη διαγενεακή δικαιοσύνη**, την οποία επεξεργάζεται αυτό το διάστημα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Θα έχετε χρόνο να ακούσετε, να μάθετε και να ανταλλάξετε ιδέες με άλλους πολίτες για να προετοιμάσετε τις προτάσεις σας για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Θα κάνουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε για να αισθάνεστε ότι είστε ευπρόσδεκτοι και ότι έχετε υποστήριξη καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Ανυπομονούμε να ξεκινήσουμε δίπλα σας.

ΠΟΙΟΣ ΟΡΓΑΝΩΝΕΙ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ;

Η ομάδα Ευρωπαίων πολιτών για μια νέα στρατηγική για τη διαγενεακή δικαιοσύνη οργανώνεται από την **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι το θεσμικό όργανο της ΕΕ που προτείνει νέα νομοθεσία και διασφαλίζει την τήρησή της. Ασχολείται με το καθημερινό έργο της ΕΕ —όπως την εκτέλεση προγραμμάτων και τη διαχείριση του προϋπολογισμού. Εργάζεται για τη βελτίωση της ζωής στην Ευρώπη σε τομείς όπως το εμπόριο, το περιβάλλον και ο θεμιτός ανταγωνισμός. Αυτή την περίοδο, η Επιτροπή προετοιμάζει μια νέα στρατηγική για να διασφαλίσει δίκαιες πολιτικές για όλες τις γενιές — νέες, παλιές και μελλοντικές. Πριν από την παρουσίαση της στρατηγικής κατά το πρώτο εξάμηνο του 2026, η Επιτροπή επιθυμεί να ακούσει τις απόψεις των πολιτών από ολόκληρη την

Ευρώπη. Η ομάδα αυτή, συγκεντρώνοντας απόψεις πολιτών από όλα τα κοινωνικά στρώματα και κράτη μέλη της ΕΕ, θα διασφαλίσει ότι οι συστάσεις θα αντικατοπτρίζουν τις απόψεις και τις προτιμήσεις των πολιτών της ΕΕ. Η συμμετοχή σας σε αυτή την ομάδα πολιτών είναι σημαντική διότι θα συμβάλει στον προσδιορισμό των τομέων όπου η ανάληψη δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα ήταν αναγκαία και πλέον χρήσιμη. Οι συστάσεις και οι προτάσεις σας θα συμβάλουν στη διαμόρφωση της στρατηγικής, σκοπός της οποίας είναι να ενισχυθεί η επικοινωνία μεταξύ των γενεών και να εξασφαλιστεί η διαφύλαξη των συμφερόντων των σημερινών και των μελλοντικών γενεών καθ' όλη τη διαδικασία χάραξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων.

Αυτό το ενημερωτικό υλικό θα σας καθοδηγήσει βήμα προς βήμα. Αποτελείται από τρία μέρη και από ένα παράρτημα με πρόσθετες πηγές.

1. **Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:**
ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΟΜΑΔΕΣ
ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ; 4
2. **Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ:**
ΜΕ ΤΙ ΘΑ ΑΣΧΟΛΗΘΩ; 6
3. **ΤΟ ΘΕΜΑ:**
ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΩ ΣΧΕΤΙΚΑ
ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΓΕΝΕΑΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ; 8

1/ Η διαδικασία

Τι είναι οι ομάδες Ευρωπαίων πολιτών;

Οι ομάδες Ευρωπαίων πολιτών φέρνουν σε επαφή άτομα που επιλέχθηκαν τυχαία και από τα 27 κράτη μέλη για να συζητήσουν προσεχείς πρωτοβουλίες που είναι σημαντικές για το μέλλον της ΕΕ. Τώρα η προσοχή στρέφεται σε εσάς —και στη διασφάλιση της διαγενεακής δικαιοσύνης. Θα έρθετε σε επαφή με άλλους 149 πολίτες από όλα τα κράτη μέλη, επιλεγμένους με γνώμονα να αντικατοπτρίζεται η πολυμορφία των πολιτών της ΕΕ —για παράδειγμα όσον αφορά την ηλικία, το φύλο ή την ιθαγένειά τους. Ένα στα τρία μέλη της ομάδας θα έχει ηλικία κάτω των 29 ετών· με αυτόν τον τρόπο θα διασφαλιστεί πραγματικά η διεξαγωγή συζητήσεων μεταξύ των γενεών. Όλοι μαζί θα αποτελέσετε την ομάδα Ευρωπαίων πολιτών για τη διαγενεακή δικαιοσύνη.

Ομάδες πολιτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο δημιουργήθηκαν για πρώτη φορά κατά τη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης 2021-2022. Η διάσκεψη κατέδειξε πόσο πολύτιμη μπορεί να είναι η συμβολή των πολιτών, και οι 800 πολίτες που επιλέχθηκαν τυχαία ζήτησαν περισσότερους τρόπους συμμετοχής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ. Ανταποκρινόμενη στο αίτημα αυτό, η πρόεδρος της Επιτροπής κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν κατέστησε τις ομάδες πολιτών τακτικό μέρος της χάραξης ευρωπαϊκής πολιτικής.

Έκτοτε, πολίτες έχουν εργαστεί σε θέματα όπως η [σπατάλη τροφίμων](#), η [διαμόρφωση εικονικών κόσμων](#), η [προώθηση της μαθησιακής κινητικότητας](#), η [ενεργειακή απόδοση](#), η [αντιμετώπιση του μίσους στην κοινωνία](#) και ο [μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός της ΕΕ](#).

ΠΩΣ ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕΙ ΑΥΤΗ Η ΟΜΑΔΑ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΓΕΝΕΑΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ;

Θα εργάζεστε σε **μικρές ομάδες** (περίπου 12 ατόμων η καθεμία) και σε **μεγαλύτερες συνεδριάσεις** με τη συμμετοχή όλων (που ονομάζονται «σύνοδοι ολομέλειας»). Στις μικρές ομάδες θα διερευνήσετε διεξοδικότερα το θέμα, θα ανταλλάξετε απόψεις και θα συντάξετε ιδέες

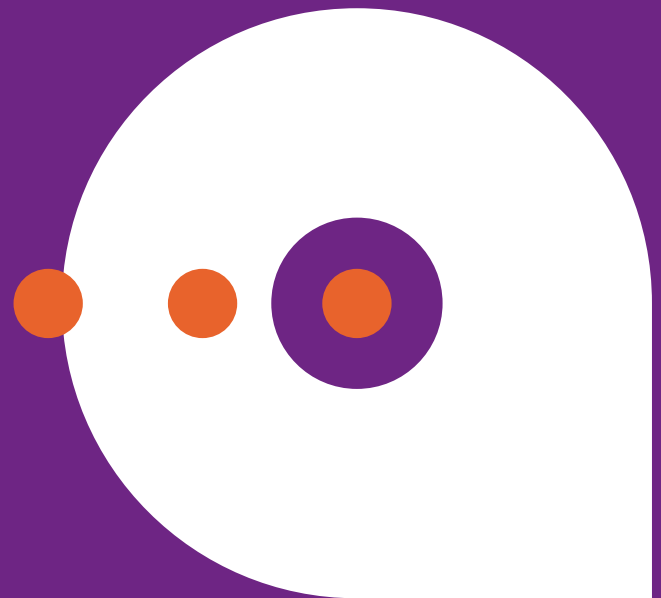
για τις τελικές συστάσεις. Στις συνόδους ολομέλειας θα μπορέσετε να μοιραστείτε τις σκέψεις σας, να ακούσετε ο ένας τον άλλον, αλλά και τους εμπειρογνώμονες, και να διατυπώσετε παρατηρήσεις σχετικά με τις ιδέες άλλων μικρών ομάδων. Στο τέλος της διαδικασίας, οι συστάσεις θα εγκριθούν από ολόκληρη την ομάδα.

Θα μπορείτε να μιλάτε στη γλώσσα της ΕΕ με την οποία νιώθετε πιο άνετα, καθώς οι **επαγγελματίες διερμηνείς** θα διασφαλίσουν ότι όλοι κατανοούν ο ένας τον άλλον και στις 24 επίσημες γλώσσες της ΕΕ.

Θα έχετε επίσης υποστήριξη από:

- **Εμπειρογνώμονες** από την **«Επιτροπή Γνώσης»**, οι οποίοι θα είναι σε θέση να απαντούν στις ερωτήσεις σας, να εξηγούν το θέμα και να παρέχουν γενικές πληροφορίες —τόσο σχετικά με τη διαγενεακή δικαιοσύνη όσο και σχετικά με την ΕΕ. Θα ανταλλάξετε επίσης απόψεις με εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών, των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και της ακαδημαϊκής κοινότητας.
- **Διαμεσολαβητές**, οι οποίοι βοηθούν στην ομαλή διεξαγωγή των συνεδριάσεων των μικρών ομάδων και διασφαλίζουν ότι όλοι μπορούν να μιλούν και να ακούγονται.
- **Προσωπικό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**, το οποίο θα ακούει τις συζητήσεις σας και θα λαμβάνει υπόψη τη συμβολή σας στο πλαίσιο των εργασιών σχετικά με τη στρατηγική για τη διαγενεακή δικαιοσύνη.

Ορισμένοι **παρατηρητές** —όπως πανεπιστημιακοί ερευνητές— ενδέχεται να παρακολουθήσουν τις συνεδριάσεις σας, αλλά δεν θα συμμετέχουν στις συζητήσεις. **Δημοσιογράφοι και μέσα ενημέρωσης** μπορεί επίσης να ζητήσουν συνεντεύξεις από συμμετέχοντες για να μοιραστούν την εμπειρία τους με το ευρύ κοινό, αλλά αυτό είναι προαιρετικό, και δεν θα χρειαστεί να συμμετάσχετε σε οποιαδήποτε συνέντευξη εάν δεν το επιθυμείτε.

Θα συναντηθείτε με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες τρεις φορές: δύο φορές με φυσική παρουσία στις Βρυξέλλες και μία φορά διαδικτυακά.

- **1η συνεδρίαση**
12-14 Σεπτεμβρίου 2025 (στις Βρυξέλλες)
- **2η συνεδρίαση**
17-19 Οκτωβρίου 2025
(διαδικτυακά μέσω εργαλείου βιντεοδιάσκεψης)
- **3η συνεδρίαση**
14-16 Νοεμβρίου 2025 (στις Βρυξέλλες)

Παρακαλούμε να τηρήσετε το χρονοδιάγραμμα των συνεδριάσεων και να φροντίσετε να παραστείτε σε κάθε συνεδρίαση. Εάν αντιμετωπίσετε πρακτικά προβλήματα, η ομάδα υποστήριξης θα σας βοηθήσει. Εάν έχετε ιατρικές ανάγκες, ενημερώστε μας —θα υπάρχει διαθέσιμη υποστήριξη επιτόπου ή μέσω της υποδοχής του ξενοδοχείου σας. Εάν έχετε ανάγκες προσβασιμότητας ή υποστήριξης, μπορείτε να ζητήσετε να φέρετε **συνοδό** για να σας βοηθήσει κατά τη διάρκεια των εργασιών της ομάδας. Εάν είστε ανήλικο άτομο, θα πρέπει να συνοδεύεστε. Ωστόσο, μόνο οι πολίτες που επιλέχθηκαν τυχαία μπορούν να συμμετάσχουν στις συζητήσεις της ομάδας. Οι συνοδοί είναι ευπρόσδεκτοι να προσέρχονται ως παρατηρητές και να παρίστανται στις κοινωνικές εκδηλώσεις.

Κάθε βράδυ (Πέμπτη, Παρασκευή, Σάββατο), θα διοργανώνουμε ανεπίσημες **κοινωνικές εκδηλώσεις**, όπως δείπνα ή δεξιώσεις. Αυτές θα αποτελέσουν μια εξαιρετική ευκαιρία για να συναντήσετε και άλλους συμμετέχοντες από τη χώρα καταγωγής σας και από ολόκληρη την ΕΕ. Η συμμετοχή είναι προαιρετική, αλλά σας παροτρύνουμε να έρθετε! Εάν χρειάζεστε βοήθεια, έχετε ερωτήσεις ή παρατηρήσετε κάτι που δεν θα πρέπει να συμβαίνει, μη διστάσετε να μιλήσετε με τον **υπεύθυνο συμπερίληψης**.

Εκτός της ομάδας, διεξαγόμαστε επίσης μια **διαδικτυακή συζήτηση στην πλατφόρμα συμμετοχής των πολιτών**, όπου κάθε πολίτης της ΕΕ μπορεί να μοιραστεί τις ιδέες του σχετικά με τη διαγενεακή δικαιοσύνη. Μη διστάσετε να καλέσετε την οικογένειά σας, τους φίλους και τους συναδέλφους σας να συμμετάσχουν σε αυτή τη συζήτηση και να μοιραστούν τις απόψεις τους διαδικτυακά.

Μπορείτε επίσης να αναρτήσετε την εμπειρία σας από την ομάδα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Βεβαιωθείτε μόνο ότι δεν θα κοινοποιήσετε προσωπικά στοιχεία ή απόψεις άλλων συμμετεχόντων, και σεβαστείτε την ιδιωτικότητα κάθε ατόμου.

2 / Η αποστολή

Με τι θα ασχοληθώ;

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2026 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εγκρίνει τη στρατηγική για τη διαγενεακή δικαιοσύνη.

Η ΕΕ έχει ήδη εργαστεί σε διάφορες πρωτοβουλίες για να φέρει σε επαφή διαφορετικές γενιές και να διασφαλίσει ότι οι αποφάσεις της είναι δίκαιες και ανταποκρίνονται στις ανάγκες των διαφόρων γενεών. Το 2007 η ανακοίνωση [«Πρώθηση της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών»](#) επικεντρώθηκε στις οικογενειακές πολιτικές. Το 2012 ήταν το [«Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανος και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών»](#). Πιο πρόσφατες πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν τη [στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία για την περίοδο 2019-2027](#), την Πράσινη Βίβλο του 2021 σχετικά με τη [«Γήρανος — Πρώθηση της αλληλεγγύης και της υπευθυνότητας μεταξύ των γενεών»](#) και την ανακοίνωση του 2023 με τίτλο [«Δημογραφική αλλαγή στην Ευρώπη: μια εργαλειοθήκη για δράση»](#). Η ΕΕ διαχειρίζεται επίσης εργαλεία όπως ο [διάλογος της ΕΕ για τη νεολαία](#), η [πλατφόρμα της ΕΕ για τη συμμετοχή των παιδιών](#) και οι [ομάδες Ευρωπαίων πολιτών](#) για την υποστήριξη του διαλόγου τόσο εντός όσο και μεταξύ των διαφόρων γενεών.

Ο προβληματισμός για το μέλλον αποτελεί σημαντική πτυχή της χάραξης πολιτικής της ΕΕ εδώ και αρκετό καιρό. Κάθε χρόνο η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση στρατηγικής ανάλυσης προοπτικών για να υποστηρίξει τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και να βοηθήσει τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να εξετάσουν τον δυνητικό αντίκτυπο των σημερινών επιλογών στις μελλοντικές γενιές.

Οι πολιτικές κατευθύνσεις για την περίοδο 2024-2029, ένα 5ετές στρατηγικό σχέδιο της προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αναφέρουν ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται σήμερα δεν θα πρέπει να βλάπτουν τις μελλοντικές γενιές και ότι πρέπει να επιτευχθεί μεγαλύτερη αλληλεγγύη και συνεργασία μεταξύ ατόμων διαφορετικών ηλικιών. Για να διασφαλιστεί ο στόχος αυτός, ο επίτροπος κ. Γκλεν Μικάλεφ έχει επιφορτιστεί με την ανάπτυξη στρατηγικής για τη διαγενεακή δικαιοσύνη, προκειμένου «να χαρτογραφήσουμε τον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να ενισχύσουμε την επικοινωνία μεταξύ των γενεών και να εξασφαλίσουμε τη διαφύλαξη των συμφερόντων των σημερινών και των μελλοντικών γενεών καθ' όλη τη διαδικασία χάραξης πολιτικής και θέσπισης νομοθεσίας».

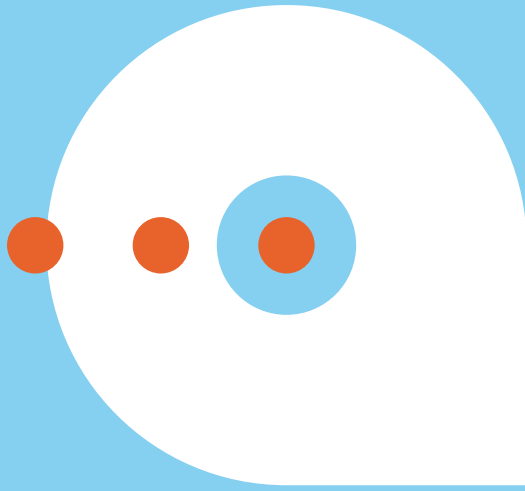
Η στρατηγική της Επιτροπής για τη διαγενεακή δικαιοσύνη θα είναι η πρώτη του είδους της σε επίπεδο ΕΕ. Ευθυγραμμίζεται με τις παγκόσμιες προσπάθειες για την υιοθέτηση μακροπρόθεσμης προσέγγισης όσον αφορά τον σχεδιασμό και τις πολιτικές. Τον Σεπτέμβριο του 2024 οι παγκόσμιοι ηγέτες ενέκριναν το [Σύμφωνο για το μέλλον](#), το οποίο περιλαμβάνει δεσμεύσεις για την προστασία των αναγκών των μελλοντικών γενεών και τη διασφάλιση ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται με γνώμονα τα συμφέροντά τους.

Η στρατηγική για τη διαγενεακή δικαιοσύνη δεν θα αποτελέσει νομοθεσία. Θα είναι επισήμως ανακοίνωση, η οποία αποτελεί επίσημο έγγραφο της ΕΕ που περιγράφει τις προθέσεις, τις προγραμματισμένες πολιτικές και τις προτεραιότητες. Θα είναι ένα έγγραφο πολιτικής που θα εξηγήσει γιατί έχει σημασία η δικαιοσύνη μεταξύ των γενεών, ποιες δράσεις είναι αναγκαίες και δυνατές σε ευρωπαϊκό επίπεδο και με ποιον τρόπο μπορεί να γίνει σεβαστή αυτή η προοπτική καθ' όλη τη διαδικασία χάραξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων. Ο στόχος είναι μια πιο δίκαιη Ευρώπη για όλους — τώρα και στο μέλλον.

Ο ΡΟΛΟΣ ΣΑΣ

Ο ρόλος σας ως μέλους της ομάδας είναι να μοιραστείτε τις ιδέες και τις απόψεις σας σχετικά με τη διαγενεακή δικαιοσύνη και να συμβάλετε στη διαμόρφωση μιας σειράς συστάσεων που θα απευθύνονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι προετοιμασίες προκειμένου να τεθούν οι βάσεις για τη στρατηγική έχουν σχεδιαστεί, από τη σύλληψή της, κατά τρόπο ώστε να είναι συμπεριληπτικές και συμμετοχικές. Μέχρι στιγμής έχει συμμετάσχει ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών, από διεθνείς οργανισμούς έως υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, εμπειρογνώμονες, την κοινωνία των πολιτών και πολίτες. Από κοινού, έχουν διερευνήσει τη σημασία της διαγενεακής δικαιοσύνης, έχουν προσδιορίσει ζητήματα που σχετίζονται με αυτήν και έχουν οραματιστεί πώς θα μπορούσε να είναι ένα δικαιότερο μέλλον για όλους.

Μπορείτε να διαβάσετε περισσότερα για τη συμπεριληπτική και συμμετοχική διαδικασία συνδημιουργίας [εδώ](#), καθώς και για τις πρώτες πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν κατά το αρχικό στάδιο της διαδικασίας [εδώ](#). Ως μέλος της ομάδας πολιτών, θα μπορείτε να αξιοποιήσετε το έργο αυτό, παρουσιάζοντας παράλληλα τις ιδέες σας και διερευνώντας νέους τομείς που πιστεύετε ότι αξίζουν προσοχή.

Επιπλέον, θα βοηθήσετε να διερευνηθεί το ακόλουθο βασικό ερώτημα:

Τι πρέπει να κάνουμε σήμερα για να καταστήσουμε την Ευρωπαϊκή Ένωση δίκαιη για όλες τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές;

Θα εξετάσετε την ερώτηση αυτή από δύο βασικές οπτικές γωνίες:

1. Πώς μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται σήμερα δεν βλάπτουν τις μελλοντικές γενιές, ενώ παράλληλα διαφυλάσσουν τα συμφέροντα τόσο των σημερινών όσο και των μελλοντικών γενεών;

2. Πώς μπορούμε να ενισχύσουμε την επικοινωνία, την αλληλεγγύη και τη συνεργασία μεταξύ των γενεών;

Θα διερευνήσετε τις ερωτήσεις αυτές μαζί με άλλα μέλη της ομάδας, με την υποστήριξη εμπειρογνομόνων και διαμεσολαβητών κατά τη διάρκεια τριών συνεδριάσεων:

1Η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ: Θα μάθετε περισσότερα για το θέμα και θα αναστοχαστείτε πώς θα πρέπει να είναι μια δίκαιη Ευρώπη. Θα εξετάσετε διαφορετικά οράματα και θα προσδιορίσετε τα βήματα που απαιτούνται για να γίνουν πραγματικότητα.

2Η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ: Θα αρχίσετε να επεξεργάζεστε προτάσεις για τη διαμόρφωση του περιεχομένου της στρατηγικής. Θα ακούσετε εμπειρογνώμονες, ερευνητές και δημιουργικούς στοχαστές και στη συνέχεια θα εργαστείτε σε ομάδες για την ανάπτυξη συγκεκριμένων ιδεών και προτάσεων.

3Η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ: Θα τελειοποιήσετε τις ιδέες και τις προτάσεις σας. Εντέλει, αυτές θα αποτελέσουν τις τελικές συστάσεις που θα απευθύνονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι συστάσεις θα τεθούν σε ψηφοφορία και θα εγκριθούν στο τέλος αυτής της τελευταίας συνεδρίασης.

Μέχρι την ολοκλήρωση των εργασιών της ομάδας, το συλλογικό σας όραμα, οι προτεραιότητες και οι συστάσεις σας θα τροφοδοτήσουν τους προβληματισμούς που βρίσκονται σε εξέλιξη σχετικά με την κατάρτιση της στρατηγικής για τη διαγενεακή δικαιοσύνη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα δημοσιεύσει επίσης την τελική έκθεση της ομάδας Ευρωπαίων πολιτών, η οποία θα περιλαμβάνει τις συστάσεις που ενέκρινε η ομάδα (για παράδειγμα, [εδώ](#) θα βρείτε την έκθεση της τελευταίας ομάδας πολιτών με τίτλο «Ένας νέος ευρωπαϊκός προϋπολογισμός, κατάλληλος για τις φιλοδοξίες μας»).

3 / Το θέμα

Τι πρέπει να γνωρίζω σχετικά με τη διαγενεακή δικαιοσύνη;

Η αντιμετώπιση των σημερινών μεγάλων προκλήσεων —όπως η κλιματική αλλαγή, η δημογραφική αλλαγή, η ανισότητα ή η παγκόσμια αστάθεια— μας καλεί να επανεξετάσουμε τον τρόπο με τον οποίο ζούμε και λαμβάνουμε αποφάσεις ως κοινωνία. Οι εξελίξεις αυτές δημιουργούν πολιτικές εντάσεις και συγκρούσεις — αλλά αποτελούν επίσης κατάλληλη ευκαιρία για την ΕΕ να δράσει προδραστικά. Ως εκ τούτου, η ανάγκη να σκεφτούμε τη διαγενεακή δικαιοσύνη είναι πιο επιτακτική από ποτέ. Χρειαζόμαστε μια νέα μελλοντική πορεία που θα περιλαμβάνει τους πάντες: τους νέους, τις παλαιότερες γενιές και όσους δεν έχουν ακόμη γεννηθεί.

Ένα από τα καθήκοντα αυτής της ομάδας πολιτών είναι να καθορίσει τι σημαίνει διαγενεακή δικαιοσύνη από τη σκοπιά των συμμετεχόντων και να τη μετουσιώσει σε ένα σύνολο συγκεκριμένων συστάσεων. Για παράδειγμα, με βάση την υφιστάμενη ακαδημαϊκή και πρακτική προσέγγιση, οι εν λόγω συστάσεις θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των γενεών και την ενθάρρυνση μιας μακρόπνοης προσέγγισης. Θα μπορούσαν επίσης να περιλαμβάνουν, στο πλαίσιο της λήψης αποφάσεων, τη συνεκτίμηση της κοινωνικής, οικονομικής, περιβαλλοντικής και πολιτιστικής ευημερίας των ανθρώπων και των κοινοτήτων, τόσο σήμερα όσο και στο μέλλον, δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση σε μακροπρόθεσμες εκτιμήσεις παράλληλα με τις βραχυπρόθεσμες ανάγκες.

Η προσέγγιση αυτή δεν επιδιώκει την εξεύρεση του τέλειου μέλλοντος. Αντ' αυτού, αναγνωρίζει ότι διαφορετικοί άνθρωποι και γενιές έχουν διαφορετικές ανάγκες, επιθυμίες και προσδοκίες —και ότι όλοι θα πρέπει να έχουν λόγο στη διαμόρφωση του μέλλοντός τους. Στόχος είναι η οικοδόμηση μιας κοινωνίας όπου θα ικανοποιούνται οι ανάγκες όλων των σημερινών γενεών χωρίς να υπονομεύεται η ικανότητα των

μελλοντικών γενεών να καλύπτουν τις δικές τους, έτσι ώστε η πρόοδος μιας γενιάς να μην αποβαίνει εις βάρος μιας άλλης.

Η διαγενεακή δικαιοσύνη υποστηρίζει επίσης βασικές αρχές της ΕΕ, όπως οι ίσες ευκαιρίες, η κοινωνική προστασία, η καλή υγειονομική περιθαλψη και η πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες. Μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση της φτώχειας και των διακρίσεων με νέους τρόπους: όχι με την παραδοχή ότι η ηλικία από μόνη της καθιστά τα άτομα ευάλωτα, αλλά με τη συνεκτίμηση της πλήρους εικόνας της κατάστασης κάθε ατόμου.

Αυτός ο τρόπος σκέψης μπορεί να συμβάλει σε μια πιο ανθεκτική και συμπεριληπτική κοινωνία στην Ευρώπη. Ενθαρρύνει τη χάραξη πολιτικής να εξετάζει πώς εξελίσσεται η ζωή των ανθρώπων με την πάροδο του χρόνου και πώς οι βραχυπρόθεσμες επιλογές μπορεί να έχουν μακροπρόθεσμες επιπτώσεις. Η διαγενεακή δικαιοσύνη αφορά την οικοδόμηση ενός δίκαιου και βιώσιμου μέλλοντος —από κοινού.

ΠΟΙΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΚΑΛΥΠΤΕΙ;

Η Επιτροπή, με τη συμβολή ενδιαφερόμενων μερών και εμπειρογνομόνων, προσδιόρισε τρεις βασικούς τομείς στους οποίους η διαγενεακή δικαιοσύνη μπορεί να συμβάλει στη διαμόρφωση του μέλλοντος της Ευρώπης:

1. Καλύτερη διακυβέρνηση και δημοκρατική συμμετοχή

Είναι αναγκαίο να ενισχυθούν τα συστήματα και οι θεσμοί ώστε να εξετάζονται καλύτερα οι μακροπρόθεσμες προοπτικές. Αυτό θα μπορούσε να εξασφαλιστεί με τη συνεκτίμηση των συμφερόντων τόσο των σημερινών όσο και των μελλοντικών γενεών κατά τη χάραξη πολιτικής και τις δημοκρατικές διαδικασίες. Οι πολιτικές αποφάσεις συχνά ανταποκρίνονται σε πιεστικές βραχυπρόθεσμες ανάγκες, κάτι που μπορεί να καταστήσει δυσκολότερη τη σταθερή προσήλωση σε προκλήσεις που εξελίσσονται αργά με την πάροδο του χρόνου.

2. Από κοινού αντιμετώπιση των μακροπρόθεσμων προκλήσεων

Ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή, η ρύπανση, η δημογραφική αλλαγή, η δίκαιη πρόσβαση στη στέγαση, η μελλοντοστρεφής εκπαίδευση και η έλλειψη καινοτομίας επηρεάζουν όλες τις γενιές. Η αντιμετώπιση αυτών των μακροπρόθεσμων προκλήσεων θα μπορούσε να αποφέρει διαρκή οφέλη για τις μελλοντικές γενιές. Μέσω της συνεργασίας μεταξύ των ηλικιακών ομάδων, μπορούμε να συμβάλουμε σε πιο ισορροπημένες και βιώσιμες λύσεις που αντικατοπτρίζουν μια πιο μακροπρόθεσμη προοπτική.

3. Προστασία των ανθρώπων και οικοδόμηση ισχυρότερων κοινοτήτων

Όταν οι γενιές ενώνουν τις δυνάμεις τους, είμαστε σε καλύτερη θέση να στηρίξουμε όσους έχουν ανάγκη, τώρα και στο μέλλον, βελτιώνοντας την πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, τις υπηρεσίες φροντίδας και τους βασικούς πόρους, συμβάλλοντας παράλληλα σε κοινωνικά συστήματα που είναι πιο ανθεκτικά έναντι των αλλαγών και των μελλοντικών προκλήσεων.

ΤΙ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΓΕΝΕΑΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ;

ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Η δημόσια πολιτική θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τόσο το σήμερα όσο και το αύριο, κοιτάζοντας πέρα από το παρόν για να προστατεύσει την ευημερία των μελλοντικών γενεών. Η ΕΕ διαθέτει ήδη εργαλεία που μπορούν να υποστηρίξουν τη δράση με μακροπρόθεσμη προοπτική, εστιάζοντας στη διαγενεακή δικαιοσύνη.

Μακροπρόθεσμη σκέψη σημαίνει συμμετοχή των πολιτών στη διαμόρφωση των αποφάσεων. Στη δημοκρατία, όλοι όσοι επηρεάζονται από τις αποφάσεις θα πρέπει να έχουν φωνή. Ωστόσο, οι πολιτικές συχνά δεν αντικατοπτρίζουν τις απόψεις όλων των ηλικιακών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των νέων και εκείνων που δεν έχουν ακόμη γεννηθεί.

Ο καθορισμός σαφών στόχων και η διάθεση των αναγκαίων πόρων είναι επίσης ουσιαστικής σημασίας για δίκαιες και μακρόπνοες αποφάσεις. Η ΕΕ έχει ως στόχο τη βελτίωση της κοινωνικής, περιβαλλοντικής και πολιτιστικής ευημερίας, όχι μόνο την οικονομική ανάπτυξη. Διερευνώνται νέοι τρόποι μέτρησης της προόδου, όπως πλαίσια που επικεντρώνονται στη συμπεριληπτική και βιώσιμη ευημερία, ώστε να διασφαλιστεί ότι τόσο οι σημερινές όσο και οι μελλοντικές γενιές θα μπορούν να ζήσουν καλά.

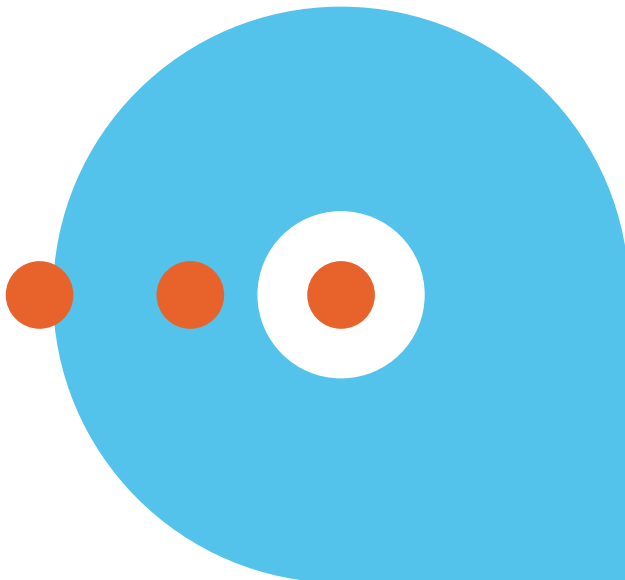
ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ

Η κλιματική αλλαγή, η απώλεια της βιοποικιλότητας και η ρύπανση απειλούν το δικαίωμα των μελλοντικών γενεών σε ένα καθαρό, υγιές και βιώσιμο περιβάλλον. Η ανάληψη δράσης τώρα είναι ζωτικής σημασίας. Αυτό περιλαμβάνει την προσεκτική εξέταση των μακροπρόθεσμων κινδύνων και τη διασφάλιση της συνεργασίας μας εντός των ορίων του πλανήτη. Η νομοθεσία και οι στρατηγικές της ΕΕ, όπως ο κανονισμός για την αποκατάσταση της φύσης και το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα, περιλαμβάνουν ήδη τη διαγενεακή δικαιοσύνη.

Ακόμη και πριν η περιβαλλοντική και κλιματική κρίση γίνει θέμα συζήτησης σε σχέση με τη διαγενεακή δικαιοσύνη, γίνονταν συζητήσεις σχετικά με τα θεμιτά επίπεδα δημόσιου χρέους μεταξύ γενεών. Εξάλλου, οι κυβερνήσεις φέρουν χρέος από τότε που άρχισαν να υπάρχουν εθνικά κράτη και το χρέος αυτό είναι πιθανό να διατηρηθεί όσο υπάρχουν εθνικά κράτη. Αυτό το φαινομενικά τεχνοκρατικό θέμα ήταν ανέκαθεν σημαντικό για τη διαγενεακή δικαιοσύνη.

Η τεχνολογία προωθεί την πρόοδο, αλλά ενέχει και κινδύνους. Οι σοβαρές απειλές —από τα πυρηνικά όπλα έως τις κλιματικές καταστροφές καταδεικνύουν την ανάγκη για καινοτομία που προστατεύει τον πλανήτη, τους ανθρώπους και τις κοινές αξίες. Η ΕΕ εφαρμόζει δύο βασικές αρχές που εξισορροπούν την καινοτομία με την προστασία των μελλοντικών γενεών: την αρχή της προφύλαξης (για την πρόληψη σοβαρών βλαβών) και την αρχή της καινοτομίας (για την υποστήριξη νέων ιδεών).

Η χρηματοοικονομική κρίση του 2008, η πανδημία COVID-19 και άλλες παγκόσμιες αλλαγές, όπως η γήρανση του πληθυσμού και η κλιματική αλλαγή, έχουν εγείρει ανησυχίες σχετικά με τη δικαιοσύνη έναντι των νέων ατόμων και των μελλοντικών γενεών. Οι ανησυχίες αυτές αφορούν μεταξύ άλλων τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, την κοινωνική κινητικότητα και την ισότιμη πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, όπως η υγειονομική περίθαλψη, οι συντάξεις, η εκπαίδευση και η κοινωνική ασφάλιση. Η απασχόληση των νέων, τα ευέλικτα πρότυπα συνταξιοδότησης και η οικονομικά προσιτή στέγαση αποτελούν κοινές ανησυχίες σε ολόκληρη την ΕΕ.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΙΣΧΥΡΟΤΕΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Τα θέματα που συζητούνται σε σχέση με τη διαγενεακή δικαιοσύνη περιλαμβάνουν την υγεία, την περίθαλψη, την ασφάλεια, την ψηφιακή συμπεριληψη και την πρόσβαση σε υπηρεσίες. Με σχεδιασμό που καλύπτει όλη τη διάρκεια ζωής και με προνοητική σκέψη, μπορούμε να δημιουργήσουμε λύσεις που λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες κάθε ανθρώπου.

Η ετοιμότητα και η ασφάλεια αποτελούν επείγουσες προτεραιότητες λόγω γεωπολιτικών κινδύνων. Η αντιμετώπιση των προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας είναι εξαιρετικά σημαντική για τη διασφάλιση της σταθερότητας και την προστασία των πολιτών. Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί ότι η ειρήνη παραμένει θεμελιώδης προϋπόθεση για την ανθρώπινη ευημερία και τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των κοινωνιών. Μόνο σε ειρηνικά περιβάλλοντα οι άνθρωποι μπορούν να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις δυνατότητές τους, κάτι το οποίο αποτελεί παράγοντα με μακρόχρονο αντίκτυπο στην ποιότητα ζωής και στις ευκαιρίες των μελλοντικών γενεών. Η διαγενεακή σκέψη μπορεί να μειώσει περαιτέρω τους κινδύνους για τις ευάλωτες ομάδες και να βελτιώσει τη μακροπρόθεσμη ανθεκτικότητα.

Το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης καθώς και τα συστήματα υγείας αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις. Οι άνθρωποι ζουν περισσότερο και το κόστος της περίθαλψης αυξάνεται. Οι αλλαγές αυτές μπορούν να εμβαθύνουν τις ανισότητες. Η μακροπρόθεσμη σκέψη και εμπιστοσύνη στους θεσμούς είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης και υπηρεσιών υγείας που ανταποκρίνονται στις ανάγκες όλων των ανθρώπων σήμερα και στο μέλλον.

Η κοινωνική συνοχή συνδέει τις γενιές και οικοδομεί ισχυρότερες κοινότητες προωθώντας την αμοιβαία υποστήριξη, τις κοινές αξίες και τη συνεργασία μεταξύ των ηλικιακών ομάδων. Όταν άτομα διαφορετικών ηλικιών και υπόβαθρου συναντώνται, μέσω καθοδήγησης, κοινοτικών προγραμμάτων ή έργων σε επίπεδο κοινότητας, ανταλλάσσουν γνώσεις και δεξιότητες, συνδυάζοντας παράδοση με καινοτομία για να εμπλουτιστεί η συλλογική ευημερία. Αυτό συμβάλλει στην πρόληψη του αποκλεισμού και υποστηρίζει την ανθεκτικότητα. Οι προσεγγίσεις αυτές μπορούν να συμβάλουν στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω ηλικίας, στη βελτίωση της κινητικότητας μεταξύ των γενεών και στην αναζωογόνηση τομέων όπως η γεωργία.

Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων περιλαμβάνει την πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, όπως οι μεταφορές, η ενέργεια και η χρηματοδότηση. Οι υπηρεσίες αυτές πρέπει να είναι υψηλής ποιότητας, προσβάσιμες, οικονομικά προσιτές και διαθέσιμες σε τοπικό επίπεδο. Οι ανάγκες μπορεί να ποικίλλουν μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών και οι αποφάσεις που λαμβάνονται σήμερα θα επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο θα αναπτυχθούν αυτές οι υπηρεσίες στο μέλλον. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός είναι ζωτικής σημασίας.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΙΑΓΕΝΕΑΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, από την ίδρυσή της, έχει σχεδιαστεί ως μακροπρόθεσμο εγχείρημα που αποσκοπεί στη διασφάλιση της ειρήνης, της ευζωίας και της ευημερίας των πολιτών της —σήμερα και για τις επόμενες γενιές. Η αλληλεγγύη και η συνεργασία μεταξύ των γενεών ήταν θεμελιώδους σημασίας για το όραμα αυτό, όπως τονίζεται στη Διακήρυξη Σουμάν, στην οποία επισημαίνεται η οικοδόμηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε επιτεύγματα που δημιουργούν «εν τοις πράγμασι αλληλεγγύη». Τόσο το άρθρο 3 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων αναφέρονται στις ευθύνες έναντι των μελλοντικών γενεών, υπογραμμίζοντας τον μακρόπνοο χαρακτήρα του ευρωπαϊκού εγχειρήματος.

Σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και πέραν αυτής υπάρχουν αρκετά θετικά παραδείγματα όπου οι κοινότητες αντιμετώπισαν το ζήτημα της διαγενεακής δικαιοσύνης με δημιουργικούς και νέους τρόπους. Παρακάτω παρουσιάζουμε έναν κατάλογο τέτοιων παραδειγμάτων, τα οποία θα μπορούσαν να βοηθήσουν τα μέλη της ομάδας πολιτών να φανταστούν πώς μπορούσε να είναι στην πράξη μια δίκαιη διαγενεακή προοπτική.

ΤΙΜΠΙΝΓΚΕΝ

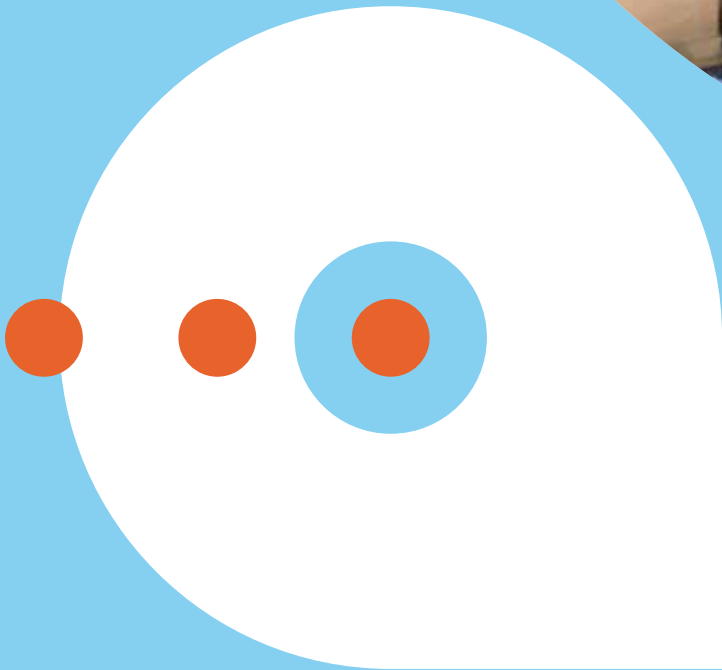
Στη γερμανική πόλη Τίμπινγκεν, ένα δημοτικό θέατρο παρουσίασε ένα έργο που αναφερόταν στους κινδύνους της βραχυπρόθεσμης σκέψης και την παραμέληση του μέλλοντος. Για να βοηθήσει το κοινό να αντιληφθεί ότι πολλοί άνθρωποι θα ζήσουν πολύ καιρό μετά από αυτούς, ορισμένες θέσεις στην αίθουσα κρατήθηκαν για τις μελλοντικές γενιές. Οι θέσεις αυτές φέρουν ονόματα και ημερομηνίες γέννησης και ζητήθηκε από τους παρισταμένους να τις αφήνουν κενές. Αυτή η εμφαντική ενέργεια χρησίμευσε ως ζωντανή υπενθύμιση ότι οι αποφάσεις που λαμβάνουμε σήμερα έχουν μακροχρόνιες επιπτώσεις στο μέλλον.

ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ

Στα τέλη της δεκαετίας του 1990 μια γειτονιά του Άμστερνταμ υπέστη σημαντικές αλλαγές, καθώς πολλοί Τούρκοι και Μαροκινοί μετανάστες μετακόμισαν, φέρνοντας νέους πολιτισμούς, καταστήματα και τζαμιά. Ταυτόχρονα, πολλές ολλανδικές οικογένειες έφυγαν, αφήνοντας πίσω τους έναν γηραιότερο ολλανδικό πληθυσμό, ο οποίος άρχισε να νιώθει ξένος στην περιοχή του. Δεν υπήρξε καμία άμεση σύγκρουση, αλλά ο καθένας κλεινόταν στον εαυτό του και επικρατούσε μια αυξανόμενη αίσθηση έντασης και αποξένωσης. Αυτό άλλαξε όταν το Μουσείο Ιστορίας του Άμστερνταμ ξεκίνησε ένα αφηγηματικό έργο για τη συλλογή αναμνήσεων από παλιούς κατοίκους των Κάτω Χωρών. Με την πάροδο του χρόνου, οι μετανάστες συμμετείχαν στο έργο, ανταλλάσσοντας ιστορίες όχι μόνο για το Άμστερνταμ αλλά και για τα μικρά χωριά από τα οποία προέρχονταν. Οι ιστορίες αυτές άγγιξαν τους ανθρώπους και αποδείχθηκε ότι το αγροτικό παρελθόν τους δεν ήταν τόσο διαφορετικό από εκείνο των Ολλανδών παππούδων τους. Το έργο αποτελεί εξαιρετικό παράδειγμα για το πώς η πραγματική αλλαγή μπορεί να έρθει απλά όταν ακούμε ο ένας τον άλλο και πώς φορείς που δεν θα περιμέναμε, όπως ένα μουσείο, μπορούν να βοηθήσουν στην ένωση μιας κοινότητας με την αναμόχλευση και την ανταλλαγή συλλογικών αναμνήσεων για την οικοδόμηση διαγενεακών και διαπολιτισμικών συνδέσεων.

ΣΑΡΑΓΟΣΑ

Το έργο «**Door Breakers**» (Σπάμε τις πόρτες) στη Σαραγόσα αποτελεί ένα ακόμη παράδειγμα διαγενεακής δικαιοσύνης στην πράξη. Σε αντίθεση με το έργο του Άμστερνταμ, επικεντρώνεται στα συμφέροντα και τις ανάγκες των νεότερων γενεών. Η πρωτοβουλία αυτή δίνει τη δυνατότητα σε νέους ηλικίας 16 έως 21 ετών να γίνουν ενεργοί σύμβουλοι για τα δημοτικά μουσεία της πόλης. Με την άμεση συμμετοχή των νέων στη λήψη αποφάσεων, την επιλογή των εκθεμάτων και τον τρόπο προσέγγισης της ευρύτερης κοινότητας και των επισκεπτών του μουσείου, το έργο διασφαλίζει ότι τα μουσεία αντικατοπτρίζουν επίσης τα συμφέροντα, τη δημιουργικότητα

και τις ανάγκες των νεότερων πολιτών. Οι νεαροί σύμβουλοι προτείνουν βελτιώσεις, σχεδιάζουν δραστηριότητες και συμβάλλουν στη διαμόρφωση στρατηγικών για την προσέλκυση και τη συμμετοχή των συνομηλικών τους, ενισχύοντας την προσβασιμότητα και τη σημασία του πολιτισμού για τις νέες γενιές. Επιπλέον, το έργο ανακινεί στους νέους πραγματικό ενδιαφέρον για την πολιτιστική ζωή της κοινότητάς τους, αναγνωρίζοντας ότι οι σημερινοί νέοι θα κληρονομήσουν πολιτιστικά ιδρύματα και ενθαρρύνοντάς τους να αναλάβουν την ευθύνη για τη διατήρηση και την καινοτομία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

ΜΑΛΜΕ

Ο μετασχηματισμός του Varvsstaden στο Μάλμε αποτελεί ένα ακόμη εντυπωσιακό παράδειγμα διαγενεακής δικαιοσύνης. Αυτό το καινοτόμο έργο αστικής ανάπτυξης δεν επικεντρώνεται μόνο στην αναζωογόνηση μιας ιστορικής περιοχής, αλλά και στη διασφάλιση βιώσιμου μέλλοντος για τα άτομα όλων των ηλικιών, συμπεριλαμβανομένων όσων δεν έχουν ακόμη γεννηθεί. Με τη διατήρηση και την αναπροσαρμογή της χρήσης των υφιστάμενων κτιρίων και υλικών, το έργο Varvsstaden ελαχιστοποιεί τα απόβλητα και μειώνει τις εκπομπές CO2, αφήνοντας μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα για τις μελλοντικές γενιές.

Η πρωτοβουλία περιλαμβάνει μια «τράπεζα υλικών», η οποία απαριθμεί υλικά από αποσυναρμολογημένες δομές για επαναχρησιμοποίηση, ενσωματώνοντας τη δέσμευση για την τήρηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας. Το έργο προωθεί επίσης τη συμμετοχή της κοινότητας και ενστερνίζεται τη συνεργατική διακυβέρνηση, ευθυγραμμίζοντας τους αναπτυξιακούς στόχους με τις ανάγκες της κοινότητας. Η προσέγγιση αυτή όχι μόνο τιμά τη βιομηχανική κληρονομιά της περιοχής, αλλά δημιουργεί επίσης δυναμικούς και συμπεριληπτικούς χώρους όπου διάφορες γενιές μπορούν να ζήσουν, να εργαστούν και να ευδοκιμήσουν από κοινού. Το Varvsstaden, δίνοντας προτεραιότητα στη βιωσιμότητα και τη συμμετοχή της κοινότητας, δείχνει πώς ο μελετημένος πολεοδομικός σχεδιασμός μπορεί να ωφελήσει τόσο τους σημερινούς όσο και τους μελλοντικούς κατοίκους, διασφαλίζοντας ότι οι σημερινές ανάγκες δεν θέτουν σε κίνδυνο τις μελλοντικές ευκαιρίες.

ΒΑΡΣΟΒΙΑ

Το φθινόπωρο του 2024 η Πολωνία ανακοίνωσε την έναρξη του έργου «**Διαγενεακό σχολείο**», με στόχο το άνοιγμα σχολείων για δραστηριότητες με τη συμμετοχή ηλικιωμένων και νέων για την προώθηση της συνεργασίας και της αμοιβαίας μάθησης μεταξύ των γενεών. Η υπουργός Παιδείας Μπάρμπαρα Νοβάκα ανέδειξε το έργο κατά τη διάρκεια της Ευρωπαϊκής Ημέρας Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών, τονίζοντας τη σημασία της καλλιέργειας διαγενεακών δεσμών στη σημερινή κατακερματισμένη κοινωνία και της προώθησης της ανταλλαγής γνώσεων όπου οι νέοι επωφελούνται από την πείρα των ηλικιωμένων και οι ηλικιωμένοι μαθαίνουν από τη νεολαία νέες δεξιότητες, όπως ο ψηφιακός γραμματισμός.

Η πρωτοβουλία αυτή συμπληρώθηκε από το ευρύτερο πλαίσιο του «**Διαλόγου μεταξύ Γενεών και Πολιτισμών**» που προωθήθηκε κατά τη διάρκεια της πολωνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το πρώτο εξάμηνο του 2025, το οποίο τόνισε την ικανότητα του πολιτισμού να λειτουργεί ως γέφυρα που συνδέει διάφορες παραδόσεις, γλώσσες και εμπειρίες. Από κοινού, οι προσπάθειες αυτές επιδιώκουν να ενσωματώσουν τη διαγενεακή δικαιοσύνη σε ολόκληρη την εκπαίδευση και την κοινοτική ζωή, διασφαλίζοντας την ενεργό συμμετοχή πολλών γενεών σε κοινούς κοινωνικούς και πολιτιστικούς χώρους.

ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΟΤΑΝ ΕΑΝ... ΜΠΟΡΟΥΣΑΤΕ ΝΑ ΦΑΝΤΑΣΤΕΙΤΕ ΠΩΣ ΘΑ ΗΤΑΝ ΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟ ΜΕΛΛΟΝ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΓΕΝΙΕΣ;

Η υποβολή των κατάλληλων ερωτήσεων είναι συχνά εξίσου σημαντική με την εξεύρεση των σωστών απαντήσεων. Παρακάτω θα βρείτε δέκα ερωτήσεις «**Τι θα γινόταν εάν**» που έχουν σχεδιαστεί για να ενθαρρύνουν τον αναστοχασμό, να πυροδοτήσουν την έμπνευση και να ανοίξουν το μυαλό σας σε νέες προοπτικές. Αφιερώστε χρόνο για να τις εξετάσετε. Δεν χρειάζεται να απαντηθούν αμέσως. Αντιθέτως, αφήστε τις να σας καθοδηγήσουν και να σας εμπνεύσουν καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών της ομάδας πολιτών. Ανυπομονούμε να εξερευνήσουμε αυτές και άλλες ερωτήσεις μαζί σας.

Τι θα γινόταν εάν... οι αποφάσεις που λαμβάνονται σήμερα λάμβαναν υπόψη τις μελλοντικές ανισότητες που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν;

Τι θα γινόταν εάν... η συνύπαρξη διαφορετικών ηλικιών θεωρούνταν δύναμη;

Τι θα γινόταν εάν... η φύση είχε φωνή;

Τι θα γινόταν εάν... η περίθαλψη —για εμάς, για άλλους και για όλες τις μορφές ζωής— ήταν ο σκοπός της ζωής μας;

Τι θα γινόταν εάν... οικοδομούσαμε ανθεκτικές, δημοκρατικές κοινωνίες όπου κάθε άνθρωπος θα είχε φωνή, θα πίστευε στο μέλλον του και κανείς δεν θα βρισκόταν στο περιθώριο;

Τι θα γινόταν εάν... η εκπαίδευση βοηθούσε άτομα όλων των ηλικιών να αποκτήσουν δεξιότητες ζωής, να ανταλλάξουν γνώσεις μεταξύ των γενεών και να βελτιώσουν τη συλλογική ευημερία;

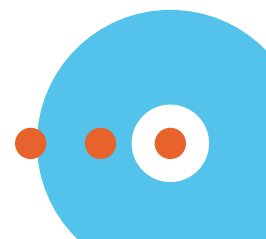
Τι θα γινόταν εάν... κάθε πόλη, περιοχή και/ή χώρα είχε ένα (διαγενεακό) συμβούλιο για την προάσπιση των δικαιωμάτων των σημερινών και των μελλοντικών γενεών σε έναν υγιή πλανήτη;

Τι θα γινόταν εάν... οι οικονομικές αποφάσεις καθοδηγούνταν από τη σαφή αρχή της «μη πρόκλησης ζημίας», συμπεριλαμβανομένης της προοπτικής των μελλοντικών γενεών;

Τι θα γινόταν εάν... τα συνεργατικά (διαγενεακά) μοντέλα στέγασης αποτελούσαν βασικό ακρογωνιαίο λίθο της δημόσιας πολιτικής;

Τι θα γινόταν εάν... όλοι είχαν τον χρόνο, τους πόρους και τα μέσα για να συμμετάσχουν άμεσα στη χάραξη πολιτικής;

Τι θα γινόταν εάν... οι ιστορίες που λέμε σήμερα διαμόρφωναν το μέλλον και γίνονταν τα θεμέλια για τον σχεδιασμό των πολιτικών του αύριο;

4 / Πρόσθετες πηγές

Θέλετε να διερευνήσετε περαιτέρω το θέμα; Παρακάτω θα μπορέσετε να βρείτε τον κατάλογο των πηγών που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και εξωτερικοί εμπειρογνώμονες από την Επιτροπή Γνώσης, έχουν επιλέξει για εσάς. Δεν χρειάζεται να διαβάσετε ή να παρακολουθήσετε όλες τις πηγές (ή και κάποιες από αυτές) —αλλά εάν θέλετε να μάθετε περισσότερα, οι πηγές αυτές μπορούν να χρησιμεύσουν ως μια εύκολη, προσβάσιμη και χρήσιμη εισαγωγή στο θέμα.

Κατάλογος προτεινόμενων πηγών:

Εάν είστε περίεργοι και θέλετε να εμπνευστείτε:

- Podcast για την ημέρα διαγενεακής δικαιοσύνης. Εισαγωγή στη διαγενεακή δικαιοσύνη: Ένα παγκόσμιο κίνημα (7 επεισόδια, αγγλικά): <https://www.buzzsprout.com/2273376/episodes/13926495-introducing-intergenerational-fairness-a-global-movement>
- Νέα διαγενεακή σύμβαση (ιστότοπος στην αγγλική γλώσσα): <https://www.if.org.uk/research-posts/a-new-intergenerational-contract/>
- Επίτροπος για τις μελλοντικές γενιές στην Ουαλία (βίντεο, αγγλικά): [Ένα ευχαριστώ από την Αμίρα Έτος 2050, Cymru \(Ουαλία\)](https://www.youtube.com/watch?v=UaUaUaUaUa)
- [Roman Krznaric: Πώς να γίνεις καλός πρόγονος | Ομιλία TED](https://www.youtube.com/watch?v=UaUaUaUaUa) (βίντεο, αγγλικά με υπότιτλους)
- Εισαγωγή στη διαγενεακή δικαιοσύνη στην Ευρώπη: Η αναγκαιότητα, η πορεία και η ευκαιρία: <https://playingwithtime.substack.com/p/dispatches-8-an-intro-to-intergenerational> (άρθρο στα αγγλικά)
- Διαγενεακή δικαιοσύνη σε 90 δευτερόλεπτα (βίντεο, αγγλικά). <https://youtu.be/64XpINTldAQ>
- TED-Ed Future Forward — Γραμματισμός για το μέλλον· πώς μπορείτε να εξερευνήσετε το μέλλον <https://ed.ted.com/future-forward>

Εάν θέλετε να προχωρήσετε ακόμη περισσότερο:

- Krznaric, Roman (2021): [The good ancestor: how to think long in a short-term world](https://www.whallen.com/). (Ο καλός πρόγονος: πώς να σκέφτεσαι μακροπρόθεσμα σε έναν βραχυπρόθεσμο κόσμο). Λονδίνο: WH Allen. (Βιβλίο)
- Δίκαιες δημόσιες πολιτικές για όλες τις γενιές. Πλαίσιο αξιολόγησης: <https://gulbenkian.pt/de-hoje-para-amanha/en/public-policies/> (αγγλικά)
- Niels de Fruigier (2025). [Επανεξέταση της γενιάς: Πρόσκληση να υιοθετήσουμε μια προσέγγιση με επίκεντρο τη ζωή](https://www.ifo.gov.gr/). (άρθρο στα αγγλικά)
- ΟΟΣΑ (2020). [Διακυβέρνηση για τη νεολαία, εμπιστοσύνη και διαγενεακή δικαιοσύνη](https://www.oecd.org/). Συγκριτική αξιολόγηση των πολιτικών, των νόμων, των θεσμικών ικανοτήτων και των εργαλείων διακυβέρνησης που εφαρμόζουν οι εθνικές κυβερνήσεις και η Ευρωπαϊκή Ένωση για την προώθηση της ενδυνάμωσης των νέων και της διαγενεακής δικαιοσύνης. (αγγλικά)

